

Ministru kabineta noteikumi Nr.359

Rīgā 2009.gada 28.aprīlī (prot. Nr.27 41.§)

Darba aizsardzības prasības darba vietās

Izdoti saskaņā ar Darba aizsardzības likuma 25.panta 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka nodarbināto drošības un veselības aizsardzības prasības darba vietās.
2. Šie noteikumi, izņemot 29.punktu, 3. un 4.pielikumu, neattiecas uz darba vietām:
 - 2.1. auto, upju, jūras, gaisa un dzelzceļa transportlīdzekļos;
 - 2.2. derīgo izrakteņu ieguves rūpniecībā;
 - 2.3. zvejas kuģos;
 - 2.4. lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumos, ja darba vietas neatrodas šo uzņēmumu ēkās;
 - 2.5. pagaidu un pārvietojamām darba vietām, tai skaitā būvlaukumos.
3. Šie noteikumi nenosaka nodarbināto drošības un veselības aizsardzības prasības darba vietās ārkārtas situācijās un katastrofās.
4. Par šo noteikumu ievērošanu atbildīgs ir darba devējs.
5. Šo noteikumu ievērošanu kontrolē Valsts darba inspekcija.

II. Nodarbināto drošības un veselības aizsardzības prasības

6. Šajā nodaļā noteiktās prasības piemēro, ņemot vērā darba vietas īpatnības, darba raksturu, darba apstākļus un darba vides risku.
7. Prasības ēku stiprībai un stabilitātei, kurās atrodas darba vietas, nosaka būvniecības jomu reglamentējošie normatīvie akti.
8. Elektroietaisies projektē, ierīko un uztur tā, lai:
 - 8.1. nerastos ugunsgrēka vai eksplozijas risks;
 - 8.2. nodarbinātie būtu pasargāti no elektrotraumām, ko izraisa tieša vai netieša saskare ar elektroietaisi;
 - 8.3. materiāli un aizsargierīces atbilstu spriegumam, darba apstākļiem un to nodarbināto kompetencei, kuriem ir pieejamas elektroietaisies vai to daļas.
9. Evakuācijas ceļus un izejas projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:
 - 9.1. evakuācijas ceļi un izejas, kā arī durvis, kas ved uz tām, un ceļi uzņēmuma teritorijā (turpmāk – satiksmes ceļš) ir brīvi, lai iespējami ātri varētu nokļūt drošībā;

- 9.2. evakuācijas ceļi un izejas nodrošina ātru un pēc iespējas drošāku nodarbināto evakuāciju no visām darba vietām, ja draud briesmas;
- 9.3. evakuācijas durvis veras uz āru;
- 9.4. evakuācijas durvis nodarbināto uzturēšanās laikā nedrīkst būt aizslēgtas vai aizdarītas tā, ka tās nav viegli atveramas;
- 9.5. evakuācijas ceļus un izejas telpu apzīmē saskaņā ar drošības zīmju lietošanas prasībām darba vietās (iekšpusē);
- 9.6. evakuācijas ceļu un izeju skaitu, izvietojumu un izmērus nosaka atkarībā no darba vietu daudzuma, izmēriem un aprīkojuma, kā arī no maksimāli iespējamā nodarbināto skaita;
- 9.7. evakuācijas ceļus un izejas, kur nepieciešams apgaismojums, aprīko ar pietiekamas intensitātes avārijas apgaismojumu.

10. Darba vietas nodrošina ar ērti pieejamām, vienkārši lietojamām un piemērotām ugunsgrēka dzēšanas iekārtām (ja iespējams, automātiskām), automātiskām ugunsdzēsības signalizācijas iekārtām, ugunsgrēka izziņošanas sistēmām un ugunsdzēsības līdzekļiem atbilstošā daudzumā, ņemot vērā ēkas izmērus un izmantošanas nolūku, darba aprīkojumu, lietojamo vielu fizikālās un ķīmiskās īpašības un maksimāli iespējamo nodarbināto skaitu.

11. Šo noteikumu 10.punktā minētās iekārtas, sistēmas un līdzekļus regulāri pārbauda un uztur kārtībā, un to atrašanās vietas norāda ar zīmēm, kuras izvieto atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā.

12. Plānojot, iekārtojot un uzturot teritoriju, ievēro šādas prasības:

- 12.1. teritorija ir pēc iespējas apzaļumota, ar labiekārtotiem satiksmes ceļiem;
- 12.2. atkritumus savāc, šķiro un īslaicīgi uzglabā īpaši ierīkotās vietās;
- 12.3. smalku (pulverveida) materiālu noliktavas atrodas vismaz 25 metru attālumā no citām ēkām (ja uzņēmuma teritorijas lielums to ļauj).

13. Prasības slēgtu darba telpu vēdināšanai:

- 13.1. nodrošināta svaiga gaisa pievade, ņemot vērā darba raksturu un nodarbināto fizisko slodzi;
- 13.2. to ķīmisko vielu vai produktu koncentrācija, kura darba vidē var radīt vai rada risku nodarbinātā veselībai un, nonākot saskarē ar cilvēka organismu, var radīt traumu, arodslimību vai citus veselības traucējumus (turpmāk – ķīmiskā viela), nedrīkst pārsniegt maksimāli pieļaujamo ķīmisko vielu un ķīmisko produktu koncentrāciju darba vides gaisā atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām, saskaroties ar ķīmiskajām vielām darba vietās;
- 13.3. gaisa kondicionēšanas vai ventilācijas sistēmas uztur kārtībā, regulāri tīra un pārbauda to darbības efektivitāti;
- 13.4. ir iekārtota ventilācijas kontroles sistēma, kura uzrāda traucējumus ventilācijas sistēmas darbībā (ja šāda kontroles sistēma nepieciešama nodarbināto drošības un veselības aizsardzības nodrošināšanai);
- 13.5. mehānisko ventilācijas sistēmu un gaisa kondicionēšanas iekārtu darbība nerada caurvēju, kas pārsniedz pieļaujamo gaisa kustības ātrumu;
- 13.6. iekārtojot pieplūdes–nosūces ventilāciju un gaisa apsildīšanu, ir pieļaujama gaisa recirkulācija ne vairāk kā 90 % no visa pievadāmā gaisa apjoma. Gaisa recirkulācija aizliegta no telpām, kurās darbi ir saistīti ar ķīmiskām vielām, azbestu, baktērijām, vīrusiem, radioaktīvām vielām, kā arī no telpām, kurās veic ugunsbīstamus vai sprādzienbīstamus darbus;
- 13.7. ja, izmantojot tehniskos līdzekļus, nav iespējams novērst vai samazināt ķīmisko vielu koncentrāciju līdz ķīmisko vielu aroda ekspozīcijas robežvērtībai, darba vietās, kur gaisā izdalās

ķīmiskas vielas, ierīko vietēju nosūces ventilāciju tā, lai nepieļautu ķīmisko vielu nokļūšanu nodarbināto elpošanas orgānos, kā arī blakus esošajās darba vietās un apkārtējā vidē;

13.8. ventilācijas sistēma ir savienota ar ugunsdzēsības signalizācijas vai ugunsgrēka dzēšanas iekārtu, lai, izceļoties ugunsgrēkam, ventilācija tiktu atslēgta un uguns neizplatītos uz citām telpām.

14. Ražošanas atkritumus un ķīmiskās vielas vai ķīmiskos produktus, kas var piesārņot darba vides gaisu vai atmosfēru kopumā un radīt briesmas nodarbināto drošībai un veselībai, uzglabā un apsaimnieko atbilstoši normatīvajos aktos par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu noteiktajām prasībām.

15. Prasības telpu mikroklimatam:

15.1. darba telpās nodrošina darba raksturam un nodarbināto fiziskajai slodzei atbilstošu mikroklimatu (gaisa temperatūru, gaisa relatīvo mitrumu, gaisa kustības ātrumu) atkarībā no fiziskās slodzes, kas nepieciešama attiecīgā darba veikšanai (1.pielikums):

15.1.1. I kategorija – darbs nav saistīts ar fizisku piepūli vai prasa ļoti nelielu vai nelielu fizisku piepūli;

15.1.2. II kategorija – darbs, kas saistīts ar vidēji lielu vai lielu fizisko piepūli;

15.1.3. III kategorija – smags darbs.

16. Prasības telpu apgaismojumam:

16.1. darba vietas nodrošina ar dabisko apgaismojumu un aprīko ar mākslīgo apgaismojumu tā, lai kopējais apgaismojums būtu pietiekams nodarbināto drošībai un veselībai, ņemot vērā šo noteikumu 2.pielikumu;

16.2. apgaismes ķermeņi darba telpās un ejās ir izvietoti tā, lai pasargātu nodarbinātos no nelaimes gadījumu un arodslimību riska, kas saistīts ar nepietiekamu apgaismojumu;

16.3. darba vietas, kur pēkšņa apgaismojuma izslēgšanas dēļ var rasties kaitējums nodarbināto drošībai un veselībai, ir nodrošinātas ar pietiekamu avārijas apgaismojumu;

16.4. apgaismes ķermeņus uztur kārtībā un regulāri tīra.

17. Logus un virsgaismas logus projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

17.1. logi, virsgaismas logi un stikla šķērssienu ļauj izvairīties no saules staru pārmērīgas iedarbības uz darba vietu, ņemot vērā darba un darba vietas īpatnības;

17.2. nodarbinātajiem ir iespēja droši atvērt, aizvērt, noregulēt vai nostiprināt logus, virsgaismas logus un vēdināšanas lūkas;

17.3. atvērti logi, virsgaismas logi un vēdināšanas lūkas nerada briesmas nodarbinātajiem;

17.4. logi un virsgaismas logi ir projektēti kopā ar aprīkojumu to tīrīšanai vai ir apgādāti ar ierīcēm, kas ļauj tos tīrīt, nepakļaujot riskam nodarbinātos, kuri veic šo darbu vai atrodas logu tuvumā.

18. Telpu grīdas, sienas, griestus un jumtus projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

18.1. telpu grīdas ir stabilas, tās nedrīkst būt slidenas, ar bīstamiem izciļņiem, caurumiem vai slīpumiem, kas var apdraudēt nodarbināto drošību un veselību;

18.2. darba vietās ir pietiekama siltumizolācija, ņemot vērā veicamā darba raksturu un nodarbināto fizisko slodzi;

18.3. grīdas, sienas un griesti telpās ir ērti tīrāmi un kopjami atbilstoši higiēnas prasībām;

18.4. caurspīdīgas vai caurredzamas sienas (īpaši vienlaidu stikla šķērssienu darba telpās un satiksmes ceļu tuvumā) ir skaidri iezīmētas, izgatavotas no droša materiāla vai norobežotas tā, lai pasargātu nodarbinātos no uzgrūšanās sienām vai no savainojumiem, sienai sagrūstot;

18.5. ir veikti pasākumi, lai novērstu darbu veikšanu vai nodarbināto nokļūšanu uz jumtiem, kas gatavoti no nepietiekami izturīgiem materiāliem vai citādi var apdraudēt nodarbināto drošību un veselību, ja vien netiek sagādāts aprīkojums, kas ļauj darbu veikt droši.

19. Darba vietās esošās kāpnes uztur darba kārtībā, un pa tām var brīvi pārvietoties. Tās nedrīkst būt slidenas, ar bīstamiem izciļņiem, caurumiem vai slīpumiem, kas var apdraudēt nodarbināto drošību un veselību. Ja nepieciešams, kāpnes ir apzīmētas ar drošības zīmēm atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā.

20. Durvis un vārtus projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

20.1. durvju un vārtu izvietojumu, skaitu un izmērus, kā arī tajos lietotos materiālus nosaka telpu īpatnības un izmantojums;

20.2. caurredzamās durvis ir marķētas labi redzamā augstumā;

20.3. virpuļdurvis un vārtiņi ir caurspīdīgi vai ar caurredzamiem elementiem;

20.4. durvju un vārtu caurredzamās vai caurspīdīgās daļas, kuras nav no izturīga materiāla vai citādā veidā var radīt risku gūt savainojumus vai traumas, ir aizsargātas no izsišanas;

20.5. bīdāmās durvis ir apgādātas ar drošības ierīci, kas novērš to izslīdēšanu no vadotnēm un apgāšanos;

20.6. durvis un vārti, kas veras uz augšu, ir apgādāti ar mehānismu, kas novērš to krišanu lejup;

20.7. durvis, kas veras uz evakuācijas ceļiem un izejām, ir apzīmētas ar drošības zīmēm un jebkurā brīdī bez palīdzības atveramas no iekšpuses;

20.8. gājēju durvis ir iekārtotas transportlīdzekļu vārtu tuvumā, ja nav iespējams nodrošināt gājēju plūsmu caur tiem;

20.9. gājēju durvis ir skaidri apzīmētas un nav aizsprostotas;

20.10. mehānisko durvju un vārtu darbība neapdraud nodarbinātos, durvis un vārti ir aprīkoti ar viegli pamanāmām un aizsniēdzamām avārijas atslēgšanas ierīcēm, kas ļauj tos atvērt, ja enerģijas piegādes trūkuma dēļ durvis un vārti neatveras automātiski;

20.11. transportlīdzekļu vārti no iekšpuses ir apzīmēti ar signālkršsojumu;

20.12. evakuācijas durvis nedrīkst būt bīdāmās durvis vai virpuļdurvis.

21. Satiksmes ceļus un zonas, kurās var tikt apdraudēta nodarbinātā dzīvība vai veselība (turpmāk – bīstamā zona), projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

21.1. satiksmes ceļi ir izvietoti tā, lai gājējiem un transportlīdzekļiem nodrošinātu ērtu un drošu pieeju ceļiem, kā arī neradītu draudus nodarbinātajiem, kuri strādā šo satiksmes ceļu tuvumā;

21.2. gājēju ceļi un satiksmes ceļi atbilst maksimāli iespējamam lietotāju skaitam;

21.3. ja satiksmes ceļu izmanto gan transportlīdzekļi, gan gājēji, jābūt ierīkoti gājēju ceļiem vai atstātai drošības joslai gājējiem, nodrošinot arī drošu pieeju durvīm vai vārtiem, gājēju ejām, gaitenim un kāpņu telpām;

21.4. satiksmes ceļi ir skaidri norādīti un apzīmēti;

21.5. ja darba vietās ir bīstamas zonas, kurās darba īpatnību dēļ pastāv risks nodarbinātajiem nokrist vai tikt savainotiem ar krītošiem priekšmetiem, šīs vietas ir apgādātas ar ierīcēm, kas novērš nodarbināto neatļautu iekļūšanu šajās zonās;

21.6. nodarbinātie, kuri strādā bīstamajās zonās, ir nodrošināti ar kolektīvajiem vai individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;

21.7. bīstamās zonas ir skaidri norādītas un apzīmētas ar drošības zīmēm atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām drošības zīmju lietošanā.

22. Darba vietās esošie eskalatori un slīdceļiņi darbojas droši un ir apgādāti ar drošības ierīcēm, kā arī viegli pamanāmām un pieejamām avārijas izslēgšanas ierīcēm.

23. Iekraušanas rampas un platformas projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

23.1. tās atbilst transportējamo kravu izmēriem un slodzei;

23.2. tām ir vismaz viena noeja;

23.3. ja tas ir tehniski iespējams un nepieciešams, ņemot vērā darba aizsardzības prasības un platformas garumu, izveido divas noejas;

23.4. tās aprīko tā, lai pasargātu nodarbinātos no krišanas no tām.

24. Darba telpas projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

24.1. tās ir pietiekami plašas, augstas, ar atbilstošu gaisa tilpumu;

24.2. brīvās, neizmantotās darba telpas platība darba vietā nodrošina nodarbinātajam pietiekamu kustību brīvību darbu veikšanai, bet, ja tas nav iespējams darba vietas specifikas dēļ, katram nodarbinātajam nodrošina pietiekamu kustību brīvību viņa darba vietas tiešā tuvumā.

25. Atpūtas telpas projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības (var nepiemērot birojiem un līdzīgām darba vietām, ja ir iespēja līdzvērtīgi atpūsties darba pārtraukumos):

25.1. tās atbilst darba īpatnībām un nodarbināto skaitam, ir ērtas un pieejamas;

25.2. tās ir pietiekami plašas, un tajās ir pietiekams skaits galdu un krēslu ar atzveltnēm;

25.3. ja darba īpatnību dēļ ir nepieciešami bieži un regulāri pārtraukumi, bet atpūtas telpas nav iekārtotas, ir citas telpas, kurās nodarbinātie var uzturēties pārtraukumu laikā.

26. Ģērbtuves un slēdzamus skapīšus projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

26.1. ģērbtuves ierīko, ja darba procesā ir paredzēta speciāla darba apģērba valkāšana un veselības vai piekļāvības apsvērumu dēļ tās ir nepieciešamas;

26.2. ģērbtuves ir viegli pieejamas, pietiekami plašas, aprīkotas ar sēdekļiem un aizslēdzamiem skapīšiem;

26.3. nodrošina atsevišķas ģērbtuves vīriešiem un sievietēm vai, ja tas nav iespējams, nodrošina ģērbtuves lietošanu atsevišķi vīriešiem un sievietēm;

26.4. ja darba apstākļi saistīti ar kaitīgo vielu, kā arī mitruma un netīrumu iedarbību, nodrošina personīgā un darba apģērba glabāšanu atsevišķos skapīšos;

26.5. personīgā un darba apģērba glabāšanas skapīšos nodrošina gaisa apmaiņu vai ventilāciju, ja to ir noteicis darba devējs vai nodarbināto uzticības personas;

26.6. ja ģērbtuves saskaņā ar šo noteikumu 26.1.apakšpunktu nav ierīkotas, katram nodarbinātajam nodrošina atsevišķu (aizslēdzamu) vietu personīgā apģērba un mantu glabāšanai.

27. Dušas, izlietnes un tualetes projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

27.1. dušas telpu ierīko, ņemot vērā veicamā darba raksturu vai ja to ir noteicis darba devējs vai nodarbināto uzticības personas. Ja iespējams, dušas telpas ierīko atsevišķi vīriešiem un sievietēm. Ja tas nav iespējams, nodrošina dušas telpu lietošanu atsevišķi vīriešiem un sievietēm;

27.2. dušas telpas ir pietiekami plašas, lai tās atbilstoši higiēnas prasībām varētu lietot, netraucējot citiem;

27.3. dušas ir nodrošinātas ar nepārtrauktu karstā un aukstā ūdens padevi;

27.4. ja dušas saskaņā ar šo noteikumu 27.1.apakšpunktu nav ierīkotas, darba telpu un ģērbtuvju tuvumā ierīko piemērotas izlietnes ar nepārtrauktu karstā un aukstā ūdens padevi;

27.5. izlietnes šo noteikumu 27.4.apakšpunktā minētajos gadījumos, ja nepieciešams, ir norobežotas vai atsevišķi lietojamas vīriešiem un sievietēm;

- 27.6. ja dušas telpas vai izlietnes ir ierīkotas atsevišķi no ģērbtuvēm, nodrošina ērtu nokļūšanu no vienām telpām citās telpās;
- 27.7. tualetu un izlietņu skaits ir pietiekams, ņemot vērā nodarbināto skaitu. Attiecīgajās telpās ir nepieciešamie personīgās higiēnas līdzekļi (tualetes papīrs, ziepes, dvieļi vai roku nosusināšanas ierīces);
- 27.8. tualetes un izlietnes ir ierīkotas tuvu darba un atpūtas telpām, ģērbtuvēm un dušas telpām;
- 27.9. tualetēs un dušās ir ierīkota ventilācija un nodrošināta tās darbība;
- 27.10. ir atsevišķas vīriešu un sieviešu tualetes vai nodrošināta to atsevišķa lietošana, kā arī, ja nepieciešams, ierīkota atsevišķa kabīne invalīdiem.

28. Pamatojoties uz darba vides risku novērtēšanu, darba devējs izvērtē nepieciešamību ierīkot pirmās palīdzības telpas vai vietas un, ņemot vērā darbības veidu, uzņēmuma telpu lielumu, uzņēmumā nodarbināto skaitu, nelaimes gadījumu biežumu un darba vides risku nodarbināto drošībai un veselībai, projektē, iekārto un uztur vienu vai vairākas pirmās palīdzības telpas vai vietas, ievērojot šādas prasības:

- 28.1. pirmās palīdzības telpas vai vietas aprīko ar pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo medicīnisko materiālu minimumu, pirmās palīdzības iekārtām un ierīcēm;
- 28.2. pirmās palīdzības telpās vai vietās ir nodrošināta ērta iekļūšana ar nestuvēm;
- 28.3. pirmās palīdzības telpas vai vietas ir skaidri apzīmētas atbilstoši drošības zīmju lietošanas prasībām darba vietās;
- 28.4. visās darba vietās, ja tas nepieciešams atbilstoši darba apstākļiem, ir pieejamas pirmās palīdzības aptiecināšanas, un to atrašanās vietas ir norādītas ar atbilstošām drošības zīmēm.

29. Darba vietas ārpus telpām projektē, ierīko un uztur, ievērojot šādas prasības:

- 29.1. darba vietas, satiksmes ceļi un citas platības vai iekārtas ārpus telpām, ko darba laikā izmanto vai kurās atrodas nodarbinātie, ir iekārtotas tā, lai gājēji un transportlīdzekļi varētu droši pārvietoties;
- 29.2. šo noteikumu 21., 22. un 23.punktā minētās prasības attiecas arī uz satiksmes ceļiem, kas ved uz noteiktām darba vietām, un uz ceļiem, ko izmanto iekārtu un iekraušanas platformu pastāvīgai uzturēšanai kārtībā un uzraudzībai;
- 29.3. šo noteikumu 20.punktā minētās prasības attiecas arī uz darba vietām ārpus telpām;
- 29.4. ja nepieciešams, darba vietas ārpus telpām aprīko ar mākslīgo apgaismojumu, nodrošinot apgaismojuma līmeni atbilstoši šo noteikumu 3.pielikumam;
- 29.5. nodarbinātie ir aizsargāti pret nelabvēlīgiem meteoroloģiskajiem apstākļiem un no krītošiem objektiem;
- 29.6. darba vietas nodrošina pret nodarbināto slīdēšanu un krišanu, bet, ja tas nav iespējams, nodarbinātos nodrošina ar piemērotiem aizsardzības līdzekļiem;
- 29.7. nodarbinātajiem ir iespējams ātri atstāt darba vietu, ja notiek avārija vai izceļas ugunsgrēks, vai citā veselībai un dzīvībai bīstamā situācijā, kā arī tiek nodrošināta ātra palīdzības sniegšana;
- 29.8. nodarbinātie nav pakļauti troksnim, kas pārsniedz pieļaujamo trokšņa līmeni, kas noteikts normatīvajos aktos par darba aizsardzības prasībām nodarbināto aizsardzībai pret trokšņa radīto risku, kā arī kaitīgām ārējām ietekmēm, tai skaitā gāzēm, tvaikiem, putekļiem un citiem kaitīgiem darba vides faktoriem;
- 29.9. nodarbinātos nodrošina ar atbilstošām sadzīves un atpūtas telpām, kas ir apsildāmas un kurās nodarbinātajiem ir iespēja atpūsties, ņemot vērā šo noteikumu 4.pielikumā minētās prasības, vai nodrošina iespēju sasildīties. Šīs normas neattiecas uz ārkārtas apstākļiem, kā arī uz dabas stihijas radīto postījumu novēršanas darbiem;
- 29.10. nodarbinātos nodrošina ar dzeramo ūdeni un aizsardzību pret dabisko optisko starojumu (saules starojumu).

III. Darba devēja pienākumi

30. Nodarbināto drošībai un veselības aizsardzībai darba vietās darba devējs nodrošina:

30.1. brīvus ceļus gājējiem un transportlīdzekļiem, lai iespējami ātri varētu nokļūt uz evakuācijas ceļiem un izejām, kā arī brīvus evakuācijas ceļus un izejas;

30.2. darba aprīkojuma uzturēšanu atbilstošā tehniskajā kārtībā, kā arī nekavējoties novērš defektus, kas nelabvēlīgi ietekmē nodarbināto drošību un veselību;

30.3. tīrību darba vietās un regulāru darba vietu (īpaši ventilācijas ierīču) tīrīšanu, ievērojot higiēnas prasības un neradot draudus nodarbināto drošībai un veselībai;

30.4. regulāru to drošības iekārtu un ierīču darbības pārbaudi un uzraudzību, kuras paredzētas darba vides faktoru iedarbības samazināšanai vai novēršanai;

30.5. ergonomikas principu ievērošanu, rekonstruējot, modernizējot un iekārtojot darba vietas, lai pēc iespējas samazinātu nodarbināto fizisko slodzi;

30.6. darba vietu iekārtošanu (īpaši attiecībā uz durvīm, kāpnēm, evakuācijas ceļiem un izejām, ģērbtuvēm, dušām, izlietnēm, tualetēm, atpūtas telpām) tā, lai tajās, ja nepieciešams, būtu iespējams nodarbināt personas ar īpašām vajadzībām (invalidus);

30.7. grūtniecēm vai sievietēm pēcdzemdību periodā (līdz vienam gadam) – iespēju atgulties un atpūsties piemērotos apstākļos atbilstoši higiēnas prasībām. Sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti, minētos apstākļus nodrošina visā barošanas laikā.

IV. Noslēguma jautājumi

31. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2002.gada 19.marta noteikumus Nr.125 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" (Latvijas Vēstnesis, 2002, 47.nr.).

32. Attiecībā uz darba vietām, kuras izveidotas līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, šo noteikumu 1., 2. un 3.pielikumā minētajām prasībām ir ieteikuma raksturs.

33. Noteikumi stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes 1989.gada 30.novembra Direktīvas [89/654/EEC](#) par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darba vietā.

Ministru prezidents, bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrs V.Dombrovskis

Labklājības ministrs U.Augulis

Darba telpu mikroklimatam noteiktās prasības atkarībā no fiziskās slodzes

Nr. p.k.	Gada periods	Darba kategorija	Gaisa temperatūra (C°)	Gaisa relatīvais mitrums (%)	Gaisa kustības ātrums (m/s)
1.	Gada aukstais periods (vidējā gaisa temperatūra ārpus darba telpām + 10 °C vai mazāk)	I ¹	19,0–25,0	30–70	0,05–0,15
		II ²	16,0–23,0	30–70	0,1–0,3
		III ³	13,0–21,0	30–70	0,2–0,4
2.	Gada siltais periods (vidējā gaisa temperatūra ārpus darba telpām vairāk par + 10 °C)	I ¹	20,0–28,0	30–70	0,05–0,15
		II ²	16,0–27,0	30–70	0,1–0,4
		III ³	15,0–26,0	30–70	0,2–0,5

Piezīmes.

1. I kategorija – darbs nav saistīts ar fizisku piepūli vai prasa ļoti nelielu vai nelielu fizisku piepūli (piemēram, visi garīga darba darītāji, darbs pie dažādām vadības pultīm, darbs, kas tiek veikts sēdus, stāvus vai pārvietojoties, vieglu priekšmetu (līdz 1 kg) pārvietošana).

2. II kategorija – darbs, kas saistīts ar vidēji lielu vai lielu fizisko piepūli (piemēram, pastāvīga smagumu (līdz 10 kg) celšana un pārvietošana, metināšana, metālapstrādes darbi).

3. III kategorija – smags darbs (piemēram, pastāvīga smagumu (vairāk par 10 kg) celšana un pārvietošana).

Labklājības ministrs U.Augulis

Iekštelpu apgaismojuma līmeņi atkarībā no darba vietas un darba veida*

Nr. p.k.	Darba vieta vai darba veids	Em – minimālais apgaismojuma līmenis virs darba zonas (lx – luksi)	Piezīmes
1.	Pārvietošanās zonas:		
1.1.	satiksmes ceļi	100	1. Apgaismojums grīdas līmenī. 2. Apgaismojums 150 lx, ja pa satiksmes ceļiem pārvietojas transportlīdzekļi. 3. Ieejām un izejām jābūt aprīkotām ar pārejas zonām, lai novērstu pēkšņu apgaismojuma maiņu starp iekštelpām un āra gaismu

1.2.	kāpnes, eskalatori, slīdceļiņi	150	
1.3.	iekraušanas un izkraušanas rampas	150	
2.	Sadzīves un atpūtas telpas, pirmās palīdzības telpas:		
2.1.	ēdnīcas	200	
2.2.	atpūtas telpas	100	
2.3.	fizisko vingrinājumu zāles	300	
2.4.	ģērbtuves, tualetes telpas	100	
2.5.	pirmās palīdzības telpas	500	
3.	Vadības un kontroles telpas:		
3.1.	vadības un kontrolmēraparātu telpas	200	
3.2.	centrāles, pasta telpas, faksa telpas, servera telpas	500	
4.	Noliktavas:		
4.1.	noliktavas, t.sk. saldētavas	100	200 lx, ja telpas tiek nepārtraukti lietotas
4.2.	šķīrošanas un pakošanas zonas	300	
5.	Stelāžveida glabāšanas zonas:		
5.1.	ejas, kurās nav nodarbināto	20	Apgaismojums grīdas līmenī
5.2.	ejas, kurās ir nodarbinātie	200	Apgaismojums grīdas līmenī
5.3.	kontrolposteņi	200	
6.	Lopkopība:		
6.1.	iekraušana, darbs ar aprīkojumu un iekārtu vadīšana	200	
6.2.	kūtis un stalli	50	
6.3.	veterinārās aprūpes telpas	200	
6.4.	barības sagatavošana, slaukšana un trauku mazgāšana	200	
7.	Cementa un betona rūpniecība:		
7.1.	žāvēšana	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
7.2.	materiālu sagatavošana, darbs pie krāsnīm un maisītājiem	200	
7.3.	darbs ar iekārtām, lielo formu liešana	300	
8.	Keramikas un stikla rūpniecība:		
8.1.	žāvēšana	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
8.2.	sagatavošana un darbs ar iekārtām	300	
8.3.	emaljēšana, velmēšana, presēšana, vienkāršo daļu veidošana, glazēšana, stikla pūšana	300	
8.4.	slīpēšana, gravēšana, stikla pulēšana, precīza detaļu veidošana un stikla instrumentu izgatavošana	750	
8.5.	optiskā stikla un kristāla slīpēšana, manuālā slīpēšana un gravēšana	750	
8.6.	precīzi darbi, piemēram, dekoratīvā gravēšana un slīpēšana, apgleznošana ar rokām	1000	
8.7.	mākslīgo dārgakmeņu izgatavošana	1500	
9.	Ķīmiskā, plastmasas izstrādājumu un kaučuka ražošana:		
9.1.	automātiski vadāmo ierīču telpas, kurās nav nodarbināto	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
9.2.	automātiski vadāmo ierīču telpas, kurās ir nodarbinātie	100	
9.3.	darba vietas, kur pastāvīgi jādarbojas ar rokām	300	
9.4.	laboratorijas un telpas, kurās veic precīzus mērījumus	500	
9.5.	farmaceutisko preparātu ražošana	500	

9.6.	riepu ražošana	500	
9.7.	krāsu pārbaude	1000	
9.8.	piegriešana, apdare un pārbaude	750	
10.	Elektroenerģijas ražošana:		
10.1.	vadu un kabeļu ražošana	300	
10.2.	tinums – spoles:		
10.2.1.	lielas	300	
10.2.2.	vidējas	500	
10.2.3.	mazas	750	
10.3.	spoļu impregnēšana un alvošana	300	
10.4.	montāža:		
10.4.1.	aptuvena (piemēram, lieli transformatori)	300	
10.4.2.	vidēja (piemēram, kontrolpaneļi)	500	
10.4.3.	smalka (piemēram, telefoni)	750	
10.4.4.	ļoti smalka (piemēram, precīzu iekārtu, mēriekārtu salikšana)	1000	
10.5.	elektronikas darbnīcas – pārbaude un regulēšana	1500	
11.	Elektroenerģijas ražošanas:		
11.1.	degvielas piegādes vietas	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
11.2.	katluteļpas	100	
11.3.	mašīntelpas	200	
11.4.	papildtelpas (piemēram, sūkņu, kondensatoru, vadības telpas)	200	
11.5.	kontroles telpas	500	
12.	Pārtikas produktu, dzērienu un tabakas izstrādājumu ražošanas:		
12.1.	izejvielu sagatavošanas darba vietas un zonas:	200	
12.1.2.	alus darītavas, iesala ražošanas, mucu pildīšana, produktu vārīšana, sijāšana, mazgāšana un mizošana		
12.1.3.	konservēšana		
12.1.4.	šokolādes un cukura ražošanas		
12.1.5.	tabakas tīrīšana, žāvēšana un gatavināšana, fermentācijas pagrabi		
12.2.	sākotnējā šķīrošana un produktu mazgāšana, malšana, maisīšana, iesaiņošana	300	
12.3.	darba vietas un kritiskās zonas lopkautuvēs, gaļas produktu, piena produktu veikalos un filtrēšanas telpās	500	
12.4.	augļu un dārzeņu šķīrošana un sasmalcināšana	300	
12.5.	konditorejas un kulinārijas izstrādājumu sagatavošana un cepšana	300	
12.6.	konditorejas un kulinārijas izstrādājumu ražošanas, apstrāde, dekorēšana, virtuves darbi	500	
12.7.	cigarešu un cigāru ražošanas	500	
12.8.	pudeļu un trauku pārbaude, produktu pārbaude, dekorēšana, šķīrošana	500	
12.9.	laboratorijas	500	
12.10.	kvalitātes pārbaude	1000	
13.	Metalurģija:		
13.1.	palīgtuneļi un pagrabi	50	
13.2.	platformas	100	
13.3.	smilšu sagatavošana	200	
13.4.	darba vietas pie kupola un maisītāja,	200	

	liešanas zona, izņemšana no veidnes		
13.5.	mehāniskā sagatavošana	200	
13.6.	manuālā veidošana	300	
13.7.	maisītāji, veidošana ar mašīnu, veidņu mašīna	200	
13.8.	veidņu izgatavošana	500	
14.	Metālu apstrāde un pārstrāde:		
14.1.	kalšana atvērtā veidnē	200	
14.2.	kalšana ar presi, metināšana	300	
14.3.	darbs ar smagiem un vidēji smagiem mehānismiem (precizitātes pielāide $\geq 0,1$ mm)	300	
14.4.	precīzi darbi ar iekārtām, slīpēšana (precizitātes pielāide $< 0,1$ mm)	500	
14.5.	projektēšana un pārbaude	750	
14.6.	darbs ar elektronu lampu un stiepli	300	
14.7.	smagu skārda plātņu apstrāde (biezums ≥ 5 mm)	200	
14.8.	viegļu skārda plātņu apstrāde (biezums ≥ 5 mm)	300	
14.9.	darba instrumentu izgatavošana	750	
14.10.	pielāgošana, montāža:		
14.10.1.	rupja	200	
14.10.2.	vidēja	300	
14.10.3.	smalka	500	
14.10.4.	ļoti smalka	750	
14.11.	galvanizēšana	300	
14.12.	virsmu sagatavošana un krāsošana	750	
14.13.	darbarīku, veidņu un matricu izgatavošana, termoapstrāde, mikromehānismu apstrāde	1000	
15.	Velmēšana un darbs ar metāliem:		
15.1.	mehāniskās ražošanas ceļi	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
15.2.	ražošanas ceļi, kur dažreiz veic manuālas darbības	150	
15.3.	ražošanas ceļi, kur pastāvīgi veic manuālas darbības	200	
15.4.	iespiedplašu noliktavas	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
15.5.	krāšņu telpas	200	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
15.6.	velmēšana, tinumi un apgrīšana	300	
15.7.	platformas un kontrolpaneļi	300	
15.8.	testēšana, mērījumi un pārbaudes	500	
15.9.	pārejas, lūkas, pagrabi	50	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
16.	Frizētavas un skaistumkopšanas saloni	500	
17.	Juvelierizstrādājumu, bižutērijas un līdzīgu izstrādājumu izgatavošana:		
17.1.	darbs ar dārgakmeņiem	1500	
17.2.	juvelierizstrādājumu un līdzīgu izstrādājumu izgatavošana	1000	
17.3.	pulksteņu izgatavošana ar rokām	1500	
17.4.	pulksteņu izgatavošana automātiski	500	
18.	Veļas mazgātavas un sausā tīrīšana:		
18.1.	apģērbu pieņemšana, marķēšana un šķirošana, mazgāšana, sausā tīrīšana, gludināšana, presēšana	300	
18.2.	pārbaude un labošana	750	
19.	Ādas un ādas izstrādājumu ražošana:		

19.1.	darbs noliktavās, miecētavās	200	
19.2.	ādas nokasīšana, noberšana, dalīšana, sloksnēšana un velcēšana	300	
19.3.	segļu izgatavošana, apavu izgatavošana – piegriešana, caurumošana, formas veidošana, šūšana, spodrināšana	500	
19.4.	šķirošana, mehāniskā ādu krāsošana	500	
19.5.	kvalitātes un krāsu pārbaude	1000	
19.6.	cimdu un kurpju izgatavošana	500	
20.	Papīra un papīra izstrādājumu ražošana:		
20.1.	celulozes dzirnavas	200	
20.2.	papīra ražošana un pārstrāde, kartona ražošana	300	
20.3.	iesiešana – locīšana, šķirošana, līmēšana, griešana, gravēšana, šūšana	500	
21.	Poligrāfija un ar to saistītās palīgdarbības:		
21.1.	griešana, apzeltīšana, iespiešana, gravēšana, elektroķīmiskais pārklājums, darbs ar iespiedformām, iespiedmašīnām, matricas veidošana	500	
21.2.	papīra šķirošana un manuālā iespiešana	500	
21.3.	šriftu (burstabiņu) salikšana, retušēšana, litogrāfija	1000	
21.4.	iespiedkrāsas pārbaude krāsainiem darbiem	1500	
21.5.	vara un tērauda gravīras	2000	
22.	Tekstilrūpniecība:		
22.1.	darba vietas un zonas pie vannām, ķīpu atvēršanas zona	200	
22.2.	mazgāšana, kāršana, ķemmēšana, gludināšana, plucināšana, stiepšana, sakārtošana pēc izmēra, fasona veidošana, priekšvērpšana, džutas un kaņepju vērpšana	300	
22.3.	vērpšana, tīšana, šķeterēšana, višana, aušana, adīšana, pišana, spolēšana	500	Novērst stroboskopisko efektu
22.4.	šūšana, adīšana ar rokām, valdziņu uzņemšana	750	Novērst stroboskopisko efektu
22.5.	skiču gatavošana ar roku un piegrieztņu zīmēšana	750	
22.6.	apdare, krāsošana, automatizēta audumu apdrukāšana	500	
22.7.	žāvētava	100	
22.8.	mezglošana, rotāšana un sakārtošana	1000	
22.9.	krāsas pārbaude, ražošanas kontrole	1000	
22.10.	ļoti precīzi auduma labošanas darbi	1500	
22.11.	cepuru izgatavošana	500	
23.	Transportlīdzekļu ražošana:		
23.1.	virsbūvju ražošana un montāža	500	
23.2.	krāsošana, krāsošanas kabīnes, pulēšanas kabīnes	750	
23.3.	krāsošana – retušēšana, pārbaude	1000	
23.4.	polsterējuma ražošana	1000	
23.5.	noslēguma pārbaude	1000	
24.	Koksnes un koka izstrādājumu ražošana:		
24.1.	automātiski vadāmo ierīču telpas, kurās nodarbinātie pastāvīgi neuzturas	50	
24.2.	apstrāde ar tvaiku	150	
24.3.	lentzāģis (gateris)	300	Novērst stroboskopisko efektu
24.4.	darbs pie skrūvsola, montāža un	300	

	līmēšana		
24.5.	pulēšana, lakošana, krāsošana, dekoratīvie galdniecības darbi	750	
24.6.	mehanizētie kokapstrādes darbi – virpošana, ēvelēšana, griešana, slīpēšana, gropēšana, frēzēšana, zāģēšana	500	Novērst stroboskopisko efektu
24.7.	apdares materiālu atlase	750	
24.8.	galdniecība un inkrustācijas darbi kokā	750	
24.9.	kvalitātes pārbaude	1000	
25.	Biroji:		
25.1.	dokumentu sistematizācija, kopēšana	300	
25.2.	lasīšana, rakstīšana, mašīnrakstīšana, datu apstrāde	500	
25.3.	tehniskā rasēšana (darbs pie rasējamā galda)	750	
25.4.	datorizētās projektēšanas darba vietas	500	
25.5.	sapulču, konferenču telpas	500	Apgaismojumam jābūt regulējamam
25.6.	klientu pieņemšanas vietas, reģistratūras	300	
25.7.	noliktavas, arhīvu telpas	200	
26.	Mazumtirdzniecība:		
26.1.	tirdzniecības zonas	300	
26.2.	kasiera darba vieta, iesaiņošanas galds	500	
27.	Publiskās iestādes:		
27.1.	ieejas halles	100	
27.2.	garderobes, atpūtas telpas	200	
27.3.	biļešu kases	300	
28.	Viesnīcas, restorāni un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi:		
28.1.	klientu reģistrācijas vietas	300	
28.2.	virtuves	500	Starp virtuvi un restorānu jābūt pārejas zonai
28.3.	restorāni, ēdamtelpas	300	Apgaismojums jāprojektē, lai radītu atbilstošu atmosfēru
28.4.	pašapkalpošanās restorāni	200	
28.5.	bāri	300	
28.6.	konferenču telpas	500	Apgaismojumam jābūt regulējamam
28.7.	koridori, gaitenī	100	Nakts laikā apgaismojums var būt zemāks
29.	Teātri, koncertzāles, kinoteātri:		
29.1.	mēģinājuma telpas, ģērbtuves	300	Kosmētikas uzklāšanai izmantojamās spoguļos apgaismojums nedrīkst apžilbināt
30.	Izstāžu zāles:		
30.1.	vispārējais apgaismojums	300	
31.	Muzeji:		
31.1.	eksponāti, kurus neiespaido gaisma		Apgaismojuma līmeni nosaka atbilstoši ekspozīcijas prasībām. Īpaši svarīga ir aizsardzība pret optisko starojumu
31.2.	gaismas jutīgi ekspozīcijas		
32.	Bibliotēkas:		
32.1.	grāmatu glabāšanas vietas, plaukti	200	Apgaismojuma līmeni nosaka atbilstoši ekspozīcijas prasībām. Īpaši svarīga ir aizsardzība pret optisko starojumu
32.2.	bibliotekāra darba vieta, lasītavas	500	
33.	Pazemes vai slēgtās autostāvvietas:		

33.1.	iebraukšanas/izbraukšanas ceļi autostāvvietā dienā	300	1. Apgaismojums grīdas līmenī.
33.2.	autostāvvietu teritorija (iebraukšanas/izbraukšanas ceļi autostāvvietā naktī, satiksmes zonas, automašīnu stāvvietas)	75	2. Drošības krāsām jābūt pamanāmām. 3. Augsts vertikāls apgaismojums palielina cilvēku seju atpazīstamību un līdz ar to drošības sajūtu
33.3.	caurlaides, kases	300	1. Izvairīties no atspulgiem logos. 2. Novērst apžilbinājumus, kas varētu nākt no ārpusē
34.	Izglītības iestādes:		
34.1.	bērnudārzi, bērnu dienas centri	300	
34.2.	spēļu istabas, bērnu istabas, rokdarbu istabas	300	
34.3.	mācību klases	300	Apgaismojums galda virsmas līmenī. Apgaismojumam jābūt regulējamam
34.4.	vakarskolu, pieaugušo izglītības iestāžu mācību klases	500	Apgaismojumam jābūt regulējamam
34.5.	lekciju telpas, auditorijas	500	Apgaismojumam jābūt regulējamam
34.6.	tāfeles vietas, demonstrāciju galdi, uzskates materiālu tabulas	500	Lekciju telpā, auditorijā apgaismojumam jābūt 750 lx
34.7.	zīmēšanas, mākslas darbu telpas	500	
34.8.	zīmēšanas, mākslas darbu telpas mākslas skolās, rasēšanas telpas	750	
34.9.	praktisko nodarbību telpas un laboratorijas	500	
34.10.	rokdarbu telpas, tehnisko darbu telpas, mācību darbnīcas	500	
34.11.	mūzikas nodarbību telpas	300	
34.12.	datorapmācības telpas	300	
34.13.	valodu apmācības telpas	300	
34.14.	praktisko darbu telpas un darbnīcas	500	
34.15.	ieejas halles	200	
34.16.	koridori, vestibili, gaitēji	100	
34.17.	kāpnes	150	
34.18.	skolēnu, studentu koplietošanas telpas un aktu zāles	200	Apgaismojums grīdas līmenī
34.19.	skolotāju, pasniedzēju istabas	300	
34.20.	bibliotēku telpas, kur atrodas grāmatplaukti	200	
34.21.	bibliotēku lasītava	500	
34.22.	apmācību materiālu uzglabāšanas vietas, novietnes	100	
34.23.	sporta zāles, vingrošanas zāles, peldbaseini	300	Apgaismojums grīdas līmenī
34.24.	skolu ēdnīcas	200	
34.25.	virtuves	500	
35.	Veselības aprūpes iestādes:		
35.1.	vispārējās nozīmes telpas:		Viss apgaismojums grīdas līmenī
35.1.1.	uzgaidāmās telpas	200	
35.1.2.	koridori, gaitēji (dienas laikā)	200	
35.1.3.	koridori, gaitēji (nakts laikā)	50	
35.1.4.	dienas istabas	200	
35.2.	darbinieku telpas:		

35.2.1.	ārstu, māsu istabas	500	
35.2.2.	personāla telpas	300	
35.3.	palātas, dzemdību nodaļas:		Izvairoties no pārāk liela apgaismojuma pacienta redzeslaukā
35.3.1.	vispārējais apgaismojums	100	Apgaismojums grīdas līmenī
35.3.2.	apgaismojums lasīšanai	300	
35.3.3.	vienkāršas apskates, pārbaudes, izmeklēšana	300	
35.3.4.	pārbaudes, izmeklējumi un ārstēšana	1000	
35.3.5.	nakts apgaismojums, novērošanas apgaismojums	5	
35.3.6.	pacientu vannas istabas un tualetes	200	
35.4.	pārbaudes telpas:		
35.4.1.	vispārējais apgaismojums	500	
35.4.2.	pārbaudes un ārstniecība	1000	
35.5.	acu pārbaudes telpas:		
35.5.1.	vispārējais apgaismojums	300	
35.5.2.	ārēja acu pārbaude/apskate	1000	
35.5.3.	lasīšanas un krāsu redzes pārbaude ar redzes kartēm	500	
35.6.	ausu pārbaudes telpas:		
35.6.1.	vispārējais apgaismojums	300	
35.6.2.	ausu pārbaude	1000	
35.7.	attēlojošās diagnostikas telpas:		
35.7.1.	vispārējais apgaismojums	300	
35.7.2.	attēlojošā diagnostika ar attēla pastiprinātājiem un televīzijas sistēmām	50	
35.8.	dzemdību telpas:		
35.8.1.	vispārējais apgaismojums	300	
35.8.2.	pārbaude un ārstēšana	1000	
35.9.	ārstniecības telpas:		
35.9.1.	dialīzes telpa	500	Apgaismojumam jābūt regulējamam
35.9.2.	dermatoloģijas kabinets	500	
35.9.3.	endoskopija	300	
35.9.4.	pārsiešana	500	
35.9.5.	fizioterapija (t.sk. ārstnieciskās vannas, masāžas)	300	
35.9.6.	staru terapijas telpas	300	
35.10.	operāciju telpas:		
35.10.1.	pirmsoperāciju un pēcoperāciju telpas	500	
35.10.2.	operāciju zāles	1000	
35.10.3.	apgaismojums, kas vērsts uz operācijas vietu		10 000–100 000 lx
35.11.	intensīvās terapijas telpas:		
35.11.1.	vispārējais apgaismojums	100	Apgaismojums grīdas līmenī
35.11.2.	vienkāršas apskates, izmeklējumi	300	Apgaismojums gultas līmenī
35.11.3.	pārbaudes, izmeklējumi un ārstēšana	1000	Apgaismojums gultas līmenī
35.11.4.	nakts sardze, nakts dežūrgaisma	20	
35.12.	zobārstniecības telpas:		
35.12.1.	vispārējais apgaismojums	500	
35.12.2.	apgaismojums tieši virs pacienta	1000	Apgaismojums nedrīkst apžilbināt pacientu
35.12.3.	apgaismojums, kas vērsts mutes dobumā, zobu higiēna, balināšana	5000	
35.13.	laboratorijas un aptiekas:		
35.13.1.	vispārējais apgaismojums	500	
35.13.2.	krāsu pārbaude	1000	
35.14.	sterilizācijas un dezinfekcijas telpas	300	

35.15.	autopsijas un morga telpas:		
35.15.1.	vispārējais apgaismojums	500	
35.15.2.	autopsijas galds un anatomēšanas galds	5000	
36.	Transportēšanas zonas:		
36.1.	lidostas:		
36.1.1.	izlidošanas un ielidošanas zāles, bagāžas izsniegšanas zonas	200	
36.1.2.	savienojošās, pārsēšanās zonas, eskalatori, slīdošās lentas	150	
36.1.3.	informācija, reģistratūra	500	
36.1.4.	muita un pasu kontrole	500	Svarīgs vertikālais apgaismojums
36.1.5.	uzgaidāmās zonas, bagāžas glabāšanas telpas	200	
36.1.6.	drošības pārbaudes zonas	300	
36.1.7.	gaisa satiksmes kontroles torņi	500	1. Apgaismojumam jābūt regulējamam. 2. Izvairīties no dienas gaismas apžilbinājuma. 3. Izvairīties no atspulgiem logos
36.1.8.	pārbaudes un labošanas, remonta angāri, dzinēju pārbaudes zonas	500	
36.1.9.	mērījumu zonas angāros	500	
36.2.	dzelzceļa stacijas:		
36.2.1.	pārsegtās platformas, peroni un pasažieru tuneļi	50	
36.2.2.	biļešu tirdzniecības zāles	200	
36.2.3.	biļešu kases, bagāžas telpas un letes	300	
36.2.4.	uzgaidāmās telpas	200	

Piezīme.

*Apgaismojuma līmenis darba vietā var būt augstāks, bet apgaismojums nedrīkst radīt nelaimes gadījuma risku, tai skaitā paaugstinātu redzes sasprindzinājumu un apžilbinājumu.

Labklājības ministrs U.Augulis

3.pielikums

Ministru kabineta

2009.gada 28.aprīļa noteikumiem Nr.359

Apgaismojuma līmeņi ārpus telpām atkarībā no darba vietas un darba veida*

Nr. p.k.	Darba vieta vai darba veids	Em – minimālais apgaismojuma līmenis darba zonā (lx – luks)	Piezīmes
1.	Pārvietošanās zonas ārpustelpu darba vietās:		
1.1.	ceļiņi, kas paredzēti tikai gājēju kustībai	5	Nav darba vietas
1.2.	satiksmes zonas lēni braucošiem transportlīdzekļiem (maks. 10 km/h), piemēram, divriteņiem, kravas automašīnām, ekskavatoriem	10	
1.3.	pastāvīga transportlīdzekļu satiksme (maks. 40 km/h)	20	
1.4.	gājēju pārejas, transportlīdzekļu	50	

	pagriešanas, iekraušanas un izkraušanas vietas		
2.	Lidostas:		1. Jāizvairās no tiešas gaismas kontroltorņa un lidmašīnas nolaišanās virzienā. 2. Tiešo gaismu, kas izstarota no prožektoriem virs horizontāles, samazina līdz minimumam
2.1.	angāra zonas	20	
2.2.	termināja zonas	30	
2.3.	iekraušanas zonas	50	
2.4.	degvielas glabātavas	50	
2.5.	lidaparātu tehniskās apkopes vietas	200	
3.	Būvlaukumi:		
3.1.	būvlaukuma un būvbedres sagatavošana	20	
3.2.	būvdarbu zonas, cauruļvadu montēšana, pārvadājumi, palīgdarbi un noliktavas darbi	50	
3.3.	karkasa, armatūras, koka elementu montāža, elektrisko vadu un kabeļu ievilkšana	100	
3.4.	elementu savienošana, elektrisko mehānismu un cauruļu montāža	200	
4.	Kuģniecība:		
4.1.	kuģu gaidišanas piestātnes pie kanāliem un slūžām	10	
4.2.	gājēju ejas	10	
4.3.	slūžu kontroles un balasta zonas	20	
4.4.	kravu pārvietošana, iekraušana un izkraušana	30	Drošības zīmēm jābūt pamanāmām (Em = 50 lx)
4.5.	pasažieru zonas pasažieru ostās, gājēju celiņu un piebraucamo ceļu bīstamā daļa	50	
4.6.	šļūteņu, cauruļu un tauvu savienošana	50	
5.	Kuģu būve un doki:		
5.1.	vispārējs kuģu būves zonas apgaismojums, rūpniecisku izstrādājumu uzglabāšanas zonas	20	
5.2.	īslaicīga lielu vienību pārvietošana	20	
5.3.	kuģa korpusa tīrīšana	50	
5.4.	kuģa korpusa krāsošana un metināšana	100	
5.5.	elektromehānismu detaļu montāža	200	
6.	Lauksaimniecība (lopkopība):		
6.1.	dzīvnieku novietnes pagalms	20	
6.2.	vajēja aprīkojuma nojume	50	
6.3.	dzīvnieku šķirošanas aploks	50	
7.	Degvielas uzpildes stacijas:		
7.1.	stāvlaukumi	5	
7.2.	ieejas un izejas piebraucamie ceļi lauku apvidos un pilsētu nomalēs (tumša apkārtnē)	20	
7.3.	ieejas un izejas piebraucamie ceļi pilsētās (gaiša apkārtnē)	50	
7.4.	gaisa spiediena, ūdens kontroles punkti un citas pakalpojumu zonas	150	
7.5.	vadības un kontrolmēraparātu telpas	150	
8.	Autostāvvietas:		
8.1.	zemas intensitātes satiksme (piemēram, daudzdzīvokļu un privātmāju	5	

	autostāvvietu zonas), velosipēdu stāvvietas		
8.2.	vidējas intensitātes satiksme (piemēram, pie biroju ēkām, uzņēmumiem)	10	
8.3.	augstas intensitātes satiksme (piemēram, pie lieliem tirdzniecības centriem)	20	
9.	Ražošanas vietas, uzglabāšanas un noliktavu teritorijas:		
9.1.	īslaicīga lielu objektu un izejmateriālu pārvietošana, lielogabārta kravas iekraušana un izkraušana	20	
9.2.	nepārtraukta lielu objektu un izejmateriālu pārvietošana, kravas iekraušana un izkraušana, celtnu darbības zona	50	
9.3.	darbs zem noslēgtām platformām	100	
9.4.	elektroinstalācijas, mehānismu un cauruļu pārbaude	200	Lietot vietējo apgaismojumu
10.	Naftas pārstrādes produktu, ķīmisku vielu un produktu ražošana un citas bīstamas nozares:		
10.1.	apkopes un uzturēšanas darbu veikšana	20	
10.2.	bīstamu vielu un produktu iekraušana konteinerpārvadājumu automobiļos un vagonos un izkraušana no tiem, sūkņa blīvju apmaiņa, vispārējs apkopes darbs, mēraparatūras nolasišana	100	
10.3.	citu ķīmisku vielu un produktu iekraušana konteinerpārvadājumu automašīnās un vagonos un izkraušana no tiem, noplūdes pārbaude, cauruļvadu likšana un pakošana	50	
10.4.	degvielas iekraušanas un izkraušanas vietas	100	
10.5.	darba aprīkojuma un elektroietaišu remonts	200	
11.	Elektroenerģijas, gāzes un siltuma ražošanas uzņēmumi:		
11.1.	gājēju pārvietošanās elektrodrošu zonu robežās	5	
11.2.	apkopes darbarīku, ogļu pārvietošana	20	
11.3.	uzraudzība	50	
11.4.	vispārējs apkopes darbs, vēja tuneļu apkope un uzturēšana, kontrolmēraparatūras zonas ārpus telpām	100	Drošības krāsām jābūt pamanāmām
11.5.	elektroierīču remonts	200	Lietot vietējo apgaismojumu
12.	Kokmateriālu apstrāde:		
12.1.	kokmateriālu pārvietošana uz zemes un ūdeni, zāģu skaidu un šķeldas transportēšana	20	
12.2.	kokmateriālu šķirošana uz zemes vai ūdeni, kokmateriālu izkraušanas vietas un sazāģēto kokmateriālu iekraušanas vietas, mehāniska celšana uz kokmateriālu slidošo lenti, kraušana kaudzē	50	
12.3.	sazāģētā kokmateriāla marķējuma nolasišana	100	
12.4.	šķirošana un pakošana	200	
12.5.	padeve uz zāģiem un smalcinātājiem	300	
13.	Ūdens apsaimniekošanas un attīrīšanas uzņēmumi:		

13.1.	apkopes un uzturēšanas darba rīku lietošana, ar rokām darbināmu ventīļu lietošana, dzinēju iedarbināšana un apstādināšana, cauruļvadu pakošana un augu grābšana	50	
13.2.	ķīmisko vielu un produktu lietošana, sūces pārbaude, sūkņu maiņa, vispārējs apkopes darbs, mērierīču mērījumu nolasišana	100	
13.3.	dzinēju un elektrisko ierīču remonts	200	

Piezīme.

*Apgaismojuma līmenis darba vietā var būt augstāks, bet apgaismojums nedrīkst radīt nelaimes gadījuma risku, tai skaitā paaugstinātu redzes sasprindzinājumu un apžilbinājumu.

Labklājības ministrs U.Augulis

4.pielikums

Ministru kabineta

2009.gada 28.aprīļa noteikumiem Nr.359

Pieļaujamais laikposms darbam aukstumā ārpus telpām un temperatūras korekcijas tabula

I. Pieļaujamais laikposms darbam aukstumā ārpus telpām*

Nr. p.k.	Faktiskā gaisa temperatūra* (°C)	Maksimālā nepārtrauktā aukstuma ekspozīcija (min)	Minimālais atpūtas laiks minūtēs (min)
1.	- 5 līdz - 10	90	15
2.	- 10 līdz - 18	80	20
3.	- 18 līdz - 30	70	25
4.	Zem - 30	60	30

Piezīme.

* Nosakot faktisko gaisa temperatūru, ņem vērā individuālo aizsardzības līdzekļu (darba apģērba un apavu) lietošanas ietekmi, kā arī vēja ātrumu.

II. Temperatūras korekcijas tabula atkarībā no vēja ātruma

Nr. p.k.	Vēja ātrums m/sek.	Gaisa temperatūra ārpus telpām (°C)						
		0	- 5	- 10	- 15	- 20	- 25	- 30
		Faktiskā temperatūra (°C)						
1.	1,8	0	- 5	- 10	- 15	- 20	- 25	- 30
2.	2	- 1	- 6	- 11	- 16	- 21	- 27	- 32
3.	3	- 4	- 10	- 15	- 21	- 27	- 32	- 38
4.	5	- 9	- 15	- 21	- 28	- 34	- 40	- 47
5.	8	- 13	- 20	- 27	- 34	- 41	- 48	- 55
6.	11	- 16	- 23	- 31	- 38	- 46	- 53	- 60
7.	15	- 18	- 26	- 34	- 42	- 49	- 57	- 65

Labklājības ministrs U.Augulis